

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XXIX. De Arsenio, & de manu, quae illi amputata esse dicebatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

urbe Alexandria eò perductus est sub militū custodia, catenis ferreis vinctus. Athanasius verò occurrere quidem volebat; non quod objecta sibi crimina reformidaret: quippe nullius eorum sibi conficius erat: sed quod metueret, ne quid illic contra decreta Nicænæ Synodi innovaretur. Verebatur tamen minaces Imperatoris literas. Scriptum enim illi fuerat, nisi sponte sua venisset, vi adductum iri. Igitur necessitate compulsus, adfuit illic etiam Athanasius.

CAPUT XXIX.

De Arsenio, & de manu, qua illi amputata esse dicebatur.

Porro Dei providentia Arsenium in urbem Tyrum ire perpulit. Neglectis enim mandatis, quæ calumniatores à quibus conductus fuerat ipsi dederant, clam eò advenit, ut quæ illic gererentur coram spectaret. Fortè accidit, ut famuli Archelai Consularis, in taberna quosdam audirent, dicentes Arsenium, qui occisus esse diceretur, in ædibus cujusdam civis delitescere. His auditis, cum eos, qui ista dixerant notassent, rem omnem ad Dominum referunt. Ille è vestigio, nihil cunctatus, hominem perquirat atque invenit: inventumque sub diligenti custodia servari jubet. Post hæc Athanasio significat ut bono animo sit: Arsenium enim incolumem præsto esse. Comprehensus porro Arsenius, initio quidem negabat se Arsenium esse. Verum Paulus Episcopus Tyri, qui jamdudum hominem norat, cum convicit. Rebus in hunc modum à Divina providentia antè dispositis, paulo post Athanasius à Synodo evocatur. Qui cum adesset, calumniatores manum in medium proferunt, & accusationem intendunt. Ille vero prudenter admodum se gessit. Nam & eos, qui aderant, & accusatores ipsos interrogavit, num quis ex ipsis Arsenium nosset. Cumq; multi dicerent se illū probè nosse, induci jubet Arsenium, manus sub pallio abditas habentem. Deinde interrogat iterum: hicine est, qui manum amisit? Tum vero illi ob rem tam inexpectatā admiratione perculsi sunt, exceptis iis, qui unde manus esset excisa, cognitum habebant. Reliqui enim manum revera deesse Arsenio existimabant, & Athanasium alia quapiam ratione causam suam defensurum esse sperabant. At ille, pallio Arsenii in alterum latus reducto, manum hominis

Ἀλεξανδρείας σιδηροδέσμιος διαστρατιωπικῆς χειρὸς ἀθανάσιος δὲ ἀπαντῆσαι ἐκ ἐβέλετο, ἐτοσῆτον τὰς κατηγορίας ἐυλαξέμεν. ἔδεν γὰρ τῶν κατηγορημένων ἐγίνωσκεν ἀλλὰ φοβέμεν μή τι καινοτομητῆ παρὰ τὰ ἐν νικαίᾳ τῇ τότε συνόδῳ συναρξάντα. ἔδεδοίκε γὰρ τὰ τῆ βασιλείας ἀπειλητικὰ γράμματα. ἐγγεγραπτο γὰρ αὐτῷ, ὡς εἰ μὴ ἐκὼν ἀπαντήσοι, ἀνάγκη ἀχθῆσθαι. παρῆν ὄν ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀθανάσι.

B

Κεφ. κθ'.

Περὶ ἀρσενίου, καὶ τῆς κεφαλῆς ἀποτμήσεως αὐτῆ χειρὸς.

Θ Ἐξ δὲ τῆς προνοίας τὸν δρσένιον ἐπὶ τὴν τύρρον ἤλαυνεν ἀμελήσας γὰρ τῶν ἐπιλολῶν, ὧν αὐτῷ οἱ τὰ χεῖματα συκοφάν) παρασχόντες δεδόκασι, καθ' ἰσορίαν τῶν γεννησόμενων κεκευμμένως παρῆν. ἔτυχε δὲ πῶς τῆ ὑπαίτικῃ δρχηλαῶ οἰκίᾳ ἐν καπηλείῳ ἀκῆσαι λεγόντων τινῶν, ὡς δρσένιος ὁ λεγόμενος ἀνηρῆσθαι. πάρεστι ἐν τῆ οἰκίᾳ κρηπίδῳ τῶν ταῦτα ἀκῆσαντες καὶ σὺν εἰπόντας σημειωσάμενοι, καταφανῆ τὰ ἀκῆσθέντα τῷ δεσπότη ποιῆσιν. ὃ ὡς εἶχε μὴ μελήσας, ἀνεζήτησε καὶ εὔρε. καὶ εὔρων ἠσφαλίσατο. Ἐ τῷ ἀθανασίῳ δηλοῖ μὴ δὲν ταρσασθαι. παρῆναι γὰρ ζῶντα τὸν δρσένιον. Συλληφθεὶς ἐν δρσένιος, ἠρνεῖτο εἶναι ὅς ἐστ. ἀλλ' αὐτὸν πᾶυλος ὁ τῶν ἐξ ἐπισκοπῆς πάλαι γνώσκων, ἔξηλεγε τὰ ταῦτα τῆς προνοίας προδουτρεπιστάσης, μετ' ἐπολὺν ἐκαλείτο ὑπὸ τῆς συνόδου ὁ ἀθανάσιος καὶ παρῆν, ἠ συκοφάν) τὴν χεῖρα εἰς μέσον ἤγον, καὶ τὴν κατηγορίαν ἐκίσταν. ὃ ὡς ὡς μετῆλθε τὸ πᾶγμα. ἠρώτησε γὰρ σὺν παρόντας καὶ σὺν κατηγοροῦσας, τίνας εἶεν ἠ γνώσκοντες τὸν δρσένιον. πολλῶν ὃ εἰπόντων γνώσκων αὐτὸν, εἰσάγαθαι ποιεῖ τὸν δρσένιον, ἐνδον ἔματις τὰς χεῖρας αὐτῆ ἐχούσας. εἶτα αὐτῆς ἐρωτᾷ σὺν ἐστὶν ὁ ἴνῃ χεῖρα ἀπολωλεκώς. ἠ ὡς, ἐπὶ μὲν τῷ σὺν δὲ ὡς καλεπλάγησαι, πλὴν τῷ εἰδόντων ὅθεν ἡ χεῖρ ἠκοπεῖσαι. ἠ ὡς λοιποὶ, ἀληθῶς ὦντο λείπειν τῷ δρσένιος τὴν χεῖρα, Ἐ παρσεδόκων ἐξ ἐτέρας ὑποθέσεως ἀπολογεῖσθαι τὸν ἀθανάσιον ὁ δὲ, ἀνελίσξας τὸ ἱμάτιον τῆ δρσένιος κατ' ἕτερον τῷ μερῶν, δείκνυσι τῆ ἀνθρώπου

τὴν χεῖρα· πάλιν ὁ νομιζὼν ἰωντιῶν τῆς ἐτέρας ὑπερεῖδεν αὐτὸν, μικρὸν παρεκλύσας, ἀμφιβόλους κατέστησεν· εἶτα μὴ μελλήσας, καὶ τὸ ἕτερον ἀνελίξας μέσθῃ, καὶ τὴν ἑτέραν τῶν δὲ ἄλλων χεῖρα ἐπέδειξεν· ἔτω τὸ εἶπε πρὸς τοὺς παρόντας· δὲσενίθῃ μὲν, ὡς ὄρατε, τὰς δύο χεῖρας ἔχων ἐφένευσεν· τῆς τρίτης ὅ τὸν τόπον ὄθεν ἀφῆσεν, δεικνύτωσαν ὁ κατήγορος.

Κεφ. λ'.

Ὅτι ἀθανάσιος ἐπὶ τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ ἀδῶν ἐνυπέδεντο, οἱ κατήγοροι Φυγῆ ἐκείσαντο·

Τούτων ἔτος Ἰππὶ δὲσενίῳ πρᾶχθέντων, ἐν ἀμυχανίᾳ μὲν ὁ ῥάβδαντες τὸν δόλον κατέστησαν· ἀγαθὸς δὲ ὁ κ. ἰωαννης, ὁ κατήγορος, τῶν δικαστηρίων διαδύς, ἐν τῷ θεοῦ δὲ δέφυγε· καὶ ἔτω μὲν ταύτην τὴν κατηγορίαν ἀθανάσιον ἀπέδυσσάτο, μηδεμίαν χερσὶ μὲν ὡς δαγραφῆς, ἐδάριος γὰρ, ὡς καταπλήξῃ τοὺς συκοφάντας καὶ μόνῃ τῶν δὲσενίῳ ἡ ζωῇ.

Κεφ. λα'.

Ὅτι τὰς ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ κατηγορίᾳ ἀπολογίας ἀθανάσιος μὴ καταδεδέχμεν τῶν ἐπισκόπων, ἀθανάσιον ὡς τὸν βασιλέα ἀνιδραμῆν·

Ἐπεὶ ὁ ταῖς κτ' μακαρίων συκοφαντίας, ταῖς νομικαῖς ἐχρήσατο ὡς δαγραφαῖς· καὶ πρῶτον μὲν τοὺς ἐν ἐνυπέδον ὡς ἐχθρὰς παρεγράφετο, φάσκων μὴ δεῖν Ἰππὶ ἀντιδικῶν κρινεῖσθαι· ἐπατα ὁ καὶ δεικνύσας, εἰ ὁ κατήγορος ἰσχύει ἀληθῶς πρῶτον ἐχθρὰ ἀξίαν· ἔτω γὰρ ἐν τῇ κατηγορίᾳ ἐγγράφῳ ἐπὶ τῶν τέτων ἐδῶνα λόγον ὁ καὶ κείτοι ἀπεδέξατο, εἰσῆχθη μὲν ὁ κτ' μακαρίων δίκῃ ἀτονησάντων ὁ τῶν κατηγόρων, ὡς ἐδῶνα ἐλάμβανεν ἢ ἀκρόασις, ἐφ' ᾗ ὡς δαγραφῆς αἰεὶ τὸν μαρεῶτην τινὰς, ἵνα Ἰππὶ τῶν τόπων ζητηθῆτα ἀμφιβόλα· ὡς ὁ ἀθανάσιον πεμπομένους εἶδεν ὡς παρεγράφατο. ἐπέμπετο γὰρ θεογνίς, μαρίος, θεοδωρῆς, μακεδόνιος, ἰάλης, ἕρσακιος· εἶδον ἰουδαίαν εἶναι καὶ δόλον τὰ γινώσκοντα. εἶδον γὰρ δίκαιον εἶναι, μακαρίων μὲν τὸν πρῶτον ἐτερον ἐν δεσμοῖς εἶναι, τὸν δὲ κατήγορον

A ostendit. Rursus nonnullis suspicantibus altera eum manu mutilatum esse, aliquantulum moratus, ancipites eos harere permisit. Deinde abjecta mora, cum alterum pallii latus reduxisset, alteram quoque Arsenii nudavit manum: & eos, qui aderant compellavit his verbis, Arsenius quidem, ut videtis, ambas manus habere deprehenditur. Tertia vero undenam excisa sit, ostendant nobis accusatores.

CAP. XXX.

Quomodo post primam accusationem, cum Athanasius innocens esset inventus, accusatores fuga se proripuerint.

His de Arsenio ita gestis, ad inopiam consilii redacti sunt, qui fraudem hanc struxerant. Achab vero, qui & Joannes alio nomine vocabatur, accusator Athanasii, se ex judicio subducens, in ipso tumultu aufugit. Et hanc quidem accusationem Athanasius ita depulit, nulla usus exceptione. Considebat enim futurum, ut vel sola Arsenii viventis presentia calumniatores stupore percelleret.

CAPUT XXXI.

Quomodo Athanasius ad Imp. confugerit, cum Episcopi defensionem ipsius in secunda accusatione non admisisent.

IN refellendis vero accusationibus, quae contra Macarium fuerant intentatae, legitimis usus est exceptionibus. Ac primum quidem, Eusebium & socios tanquam inimicos rejecit, cum diceret, non debere quenquam ab adversariis judicari. Deinde vero, prius probandum esse dixit, quod accusator Ischyrae presbyteri dignitatem revera adeptus esset. Ita enim scriptum erat in accusationis libello. Sed cum iudices harum exceptionum nullam rationem haberent, Macarii causa introducta est. Cum vero accusatores languerent ac prope iam deficerent, dilata est causae cognitio, donec in Marcotem quidam missi, de omnibus controversiis illic inquisivissent. Porro Athanasius cum eos ipsos mitti videret, quos rejecerat: missi enim erant Theognis, Maris, Theodorus, Macedonius, Valens & Ursicius; exclamavit, fraudem infidiasque esse ea, quae gerebantur. Iniquum enim esse, ut Macarius quidem presbyter in vinculis detineretur; accusator ve-